

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIM-
LAR VE BASILI EĞİTİM MALZE-
MELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN
HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ
ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜES-
SELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

MİLLÎ ABONE 1000 KURUŞTUR
ABONE TUTARI MALSANDIKLARIN
DAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALI-
NACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI
EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜ-
DÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 35

10 OCAK 1972

SAYI: 1684

GENEL GELER:

İLKÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 311/59 - 74461

30-12-1971

10468

Konu: Folklor derlemeleri h.

VALİLİKLERE

Ulusumuzun kültür temelini oluşturan folklorumuzun, her türlü değer ve nitelikleriyle zaman geçirmeden derlenerek arşivlenmesi düşünülmektedir.

Bu Milli görevde; vatansever, ülkücü öğretmenlerimizin büyük katkıda bulunacakları şüphesizdir. Folklor derleme göreviyle ilgili hususlar aşağıda gösterilmiştir:

a) İstekli ilkokul öğretmenleri, ekli derleme kılavuzuna göre görevli oldukları köy, bucak, ilçe ve ilin folklorunu derlemeye çalışacaklardır. Birden çok öğretmeni bulunan okullarda, istekli öğretmenler iş bölümü yaparak tek derleme hazırlayabilirler.

b) Milli Eğitim Müdürü, yardımcısı, ilköğretim müfettişleri ve diğer yöneticiler öğretmenlerimizi, bu milli görevin yerine getirilmesi konusunda teşvikte bulunacaklardır.

c) Derlenen bilgiler okunaklı bir şekilde yazılacak öğretmenlerimizce Milli Eğitim Bakanlığı, Milli Folklor Enstitüsü Müdürlüğü, Bakanlıklar — Ankara, adresine gönderilecektir.

d) Ortadereceli okul öğretmenleri arasında da özellikle Edebiyat, Müzik, Beden Eğitimi, Sosyoloji, Felsefe ve Resim - İş öğretmenlerinin bu çalışmalara katkıda bulunmaları çok yararlı olacaktır.

e) Gönderilen derlemeler öğretim yılı sonunda Milli Folklor Enstitüsünce değerlendirilecek, çalışmalarını başarıyla yapan öğretmenlerimize Bakanlığımızca para, takdimname ve teşekkür ödülleri verilecektir.

Genelgenin ilgililere duyurularak, gereğinin yapılmasını önemle rica ederim.

Dr. İlhan ÖZDİL
Milli Eğitim Bakanı y.
Müsteşar Vekili

FOLKLOR DERLEME KILAVUZU

A — İlkeler:

1. Folklor derlemeleri yapmaya istekli öğretmenler, yalnızca görevli oldukları il, ilçe, bucak ve köyün derlemesini yapmaya çalışacaklardır. Başka yerleşme yerlerine ait derlemeler de ayrıca gönderilebilir.

2. Birden çok öğretmeni bulunan okullarda, öğretmenler iş bölümü yaparak tek derleme hazırlayabilirler.

3. Derlenen her bilginin derlendiği kaynak kişinin; adı, soya-

dı, memleketi, işi, yaşı, tahsil durumu, nereden öğrendiği, adresi mutlaka yazılacaktır.

4. Derlemeleri kaydederken dil özelliklerinin bozulmamasına dikkat edilecektir. Anlamı bilinmeyen kelimelerin anlamı belirtilmelidir.

5. Öğrencilere ödev vermek yoluyla derleme yapılmamalıdır. Ancak, bazı konularda (Çocuk oyunları, tekerlemeler v.b.) öğrencilere başvurulabilir.

6. Özellikle 50 yaşın üzerindeki kişilerin, kaynak kişi olarak seçilmesi yoluyla derlemeler yapılması gereklidir.

7. Genel folklor kitaplarından, dergilerden, takvim yapraklarından derleme yapılmamalı, kaynak kişilerin buralardan alıp vereceği bilgilere de dikkat edilmelidir.

8. İmkân bulunduğu takdirde teyp ve fotoğraf makinası kullanılarak derleme yapılmalıdır.

9. Fotoğraf çekilemeyen hallerde resim ve çizgi kullanılmamalıdır.

10. Halk inançları, gelenek ve görenekleri derlenirken çok dikkatli hareket edilmeli; inançlarından ve yaşayışından dolayı kimse kınanmamalı, alaycı bir tavır takınılmamalı, münakaşadan ve yorumdan kaçınılmalıdır.

11. Halkımızın, ancak kendisini seven, değer veren, herhangi bir art niyet gütmeyen kişilere güvenerek, sorduklarına doğru cevap vereceği gerçeği hiçbir zaman unutulmamalıdır.

12. Derlemeler bitince, Milli Eğitim Bakanlığı Milli Folklor Enstitüsü Müdürlüğü Bakanlıklar — Ankara adresine gönderilecektir.

13. Tereddüde düşülen durumlarda, Milli Folklor Enstitüsü Müdürlüğüne başvurulacaktır.

B — Derleme Konuları:

1 — Yerel Bilgiler:

- Yerleşme yerinin adının kaynağı, söylenen rivayetler.
- Yerleşme yeri halkının menşei.
- Yerleşme yerinin kısa tarihi.
- Ziyaret yerleri, tarihi eserler, turistik yerler.
- Yerleşme yerinin kısa coğrafyası.

2 — Halk Edebiyatı:

- Halk dili (şive ve lehçe özelliğini gösteren kelimelerle öz Türkçe kelimeler).
- Adlar, lakaplar.
- Deyimler ve atasözleri (Anlamları kısaca açıklanacaktır).
- Dualar, beddualar.
- Argo sözler.
- Tekerlemeler.
- Bilmeceler.
- Masallar.
- Destanlar.
- Efsaneler.

j) Menkıbeler.

k) Halk şiiri (mani, türkü v. b.)

l) Ninniler.

m) Halk fıkraları.

n) Halk hikâyeleri.

o) Halk şairleri: Yaşayanların hayatları, adresleri, şiirleri. Ölmüş olanların hayatları ve şiirleri yazılacaktır.

3 — Halk Tiyatrosu:

a) Karagöz ve kukla oynatanlar varsa, kimlikleri ve adresleri.

b) Oyun çıkarma adıyla oynanan ortaoyunları, bütün ayrıntılarıyla anlatılacak, mümkünse fotoğrafla tesbit edilecektir.

c) Yaşayan ve ölmüş meddahlar (Seyirlik halk hikâyecileri), anlattıkları hikâyeler, yaşayanların kimlikleri ve adresleri.

4 — Halk Tıbbı (Hekimliği):

a) Halkın insan ve hayvan hastalıklarını adlandırması, teşhisi ve tedavi yolları.

b) Halk ilaçları; adları, yapılması, kullanılması.

c) Sağlık ve hastalık hakkında inançlar, gelenekler.

5 — Halk Gelenek ve Görenekleri:

a) Doğum, sünnet, düğün, ölüm ve benzeri olayların gelenek ve görenekleri mümkünse fotoğraflarla bütün ayrıntılarıyla tesbit edilecektir.

b) Aile hayatıyla ilgili gelenek ve görenekler.

c) Çeşitli törenler (Bayramlar, askere uğurlama v. b.)

d) Diğer gelenek ve görenekler.

6 — Halk İnançları:

a) Halkımızın her konuyla ilgili bugün batıl inançlar dediğimiz inanışları derlenecektir. Örnek; haftanın belli günlerinde çalışılmaması, hayvan ötüşlerinin kulak çınlamasının yorumlanması gibi.

b) Sihir, büyü, fal, rüya.

c) Din, tarikat inançları.

d) Dünyanın, tabiatın, insanların yaradılışıyla ilgili mitolojik inançlar.

e) Yağmur duası.

7 — Halk Müziği:

a) Radyoda söylenmeyen, plâğa alınmamış türkülerimiz, ezgilerimiz, sözleri ve notalarıyla çevredeki müzik öğretmenlerinin yardımıyla derlenecektir. Bu mümkün olmazsa, türkülerin sözleri, söyleyen ve çalan şahısların kimlikleri adresleri tesbit edilecektir.

b) Halk çalgıları; yapıları, resimleri, sahibinin kimliği ve adresleri.

8 — Halk Oyunları (Dansları):

a) Halk oyunlarımız; müziği, giyimi ve figürleriyle tesbit edilmeye çalışılacaktır. Mümkün olmadığı takdirde oynanan oyunların isimleri, oynanış sebepleri, hikâyeleri, usta oyuncuların kimlikleri, adresleri yazılacaktır.

9 — Halk Giyim Kuşama:

a) Bebek, çocuk, delikanlı, genç kız, erkek, kadın ve yaşlıların giyim kuşamları (Ortak giyim özelliği taşıyacak), fotoğraf ve resim yardımıyla tesbit edilecektir. Batı giyiminin etkisi altında kalmayan giyim kuşam derlenecek, özel günlerde giyilen giysiler de ele alınacaktır.

b) Giyim kuşam adları, süslenme şekilleri ve malzemeleri.

c) Başlıktan çoraba kadar bütün giyim kuşam ele alınacak, mümkün olduğu kadar fotoğraf, resim ve çizgi kullanılacaktır.

Not: Orijinal kıyafetlere sahip olup Enstitüye armağan etmek veya satmak isteyenlerin adresleri bildirilecektir.

10 — Halk Mutfağı:

a) Beslenme şekilleri.

b) Beslenmeyle ilgili gelenekler, inançlar. (Ocak, kapkacak, baka ve yemek yaparken meydana gelen bazı olaylarla ilgili inançlar.)

c) Beslenmede kullanılan eşyalar ve malzemeler (Şekilleriyle ve mümkünse fotoğrafla tesbiti arzu edilir.)

d) Mahalli yemekler, adları ve yapıları.

e) Belli günlerde yapılan özel yiyecekler.

11 — Halk Mimarisi:

a) Bulunulan yere özgü ortak özellikleri taşıyan yapı şekli. Orijinal yapıların; yapıldığı tarih, planı, yapı malzemesi belirtilecek mümkünse muhtelif cephelerden fotoğrafları çekilecektir. (Son yıllarda yapılan modern yapılar dikkate alınmayacaktır.)

b) Evle ilgili gelenekler, inançlar, törenler.

c) Ev dışında kalan diğer yapılar.

12 — Halk El Sanatları:

a) El sanatları (oymacılık, hasırcılık, kakmacılık, halıcılık, kilimcilik, örücülük, nakışçılık v. b.) incelenecek,

b) Zanaatlar (Demircilik, bakırcılık, marangozluk v. b.)

c) El sanatları ve zanaatlarla ilgili gelenekler, inançlar.

Not: Yapılan orijinal eserler mümkün olduğu kadar fotoğrafla, resimle, çizgiyle tesbit edilmeye çalışılmalıdır.

13 — Halk Takvimi:

a) Halkın bazı mevsimlere, aylara, haftalara, günlere verdiği isimler.

b) Hıdırellez.

c) Gündönümü, çürüden, cemreler.

14 — Halk Eğlenceleri:

a) Halk sporları (Cirit, güreş v. b.)

b) Halk eğlencileri (Bayramlarda, düğünlerde, kış geceleri, ramazanda v. b.)

c) Kadın eğlenceleri.

d) Çocuk oyunları.

15 — Halk Hukuku:

a) Anlaşmazlıkların çözüm yolları.

b) Suç ve suçlu karşısında halk düşünceleri.

c) Kan davası, kız kaçırma, zina gibi büyük suçların nedenleri.

d) Aile hukuku, kadın erkek eşitliği, miras meseleleri.

16 — Halk Ekonomisi:

a) Aile tipi (Ferdî veya geniş aile).

b) Giderler.

c) Meslekler.

d) Para ile ilgili halk düşünceleri.

e) Tarımda kullanılan usuller, âletler.

f) Hayvancılıkta uygulanan usuller.

17 — Halk Meteorolojisi:

a) Halkın tabiat olaylarına verdiği isimler, olayları yorumlaması (yağmur, şimşek, gökgürlemesi gibi olayların sebepleri).

b) Hangi belirtilere göre hava tahmini yapıyor?

c) Çeşitli fırtınaların, soğukların, rüzgârların, yağmurların adları, varsa efsaneleri.

Not: Bu derleme kılavuzu, Milli Eğitim Bakanlığı Milli Folklor Enstitüsü Müdürlüğüne hazırlanmıştır.

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 660.00021

5-1-1972

10469

Konu: "Hazreti Muhammed'in Hayatı Kur'an Tarihi ve Dini Ahlâki Musahabeler" adlı eser h.

Mukaddes Akyavaş (İzmir Caddesi No: 42/9 — Ankara) tarafından yayımlanan aşağıda adı ve fiyatı yazılı kitabın ilgililere tavsiyesi uygun görülmüştür.

Sıtkı BİLMEN

Milli Eğitim Bakanı y.
Müsteşar Yardımcısı

Kitabın adı	Fiyatı
Hazreti Muhammed'in Hayatı	
Kur'an Tarihi ve Dini	
Ahlâki Musahabeler	40 Lira

İ L Â N L A R :

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Yeldeğirmeni Özel Rum İlk-
okul 1971 - 1972 ders yılı sonu itibariyle kapanmıştır.625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi
gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Yeldeğirmeni Özel Rum İlkokulu
Kurumun adresi : Yeldeğirmeni Karakolhane Caddesi No 92
Kadıköy — İstanbul
Kapatılış tarihi : 1971 - 1972 öğretim yılı sonu

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Kalamış Özel Rum İlkokulu
1971 - 1972 ders yılı sonu itibariyle kapanmıştır.625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi
gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Özel Kalamış Rum İlkokulu
Kurumun adresi : Fener Caddesi No: 52 Kalamış — İstanbul
Kapatılış tarihi : 1971 - 1972 öğretim yılı sonu

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan dersaneye Valiliğimizce kurum
açma izni verilmiştir.625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi
gereğince duyurulur.

Dershanenin adı : Ercengiz Temel Matematik Dershanesi
(İlkokul 4 - 5. sınıflar için)
Dershanenin adresi : Hacılar Mah. Eceler Sok. No: 21 Bursa
Dershanenin kurucusu
ve adresi : Sadık Ercengiz. Hacılar Mahallesi Eceler
Sokak No: 21 Bursa

İSTANBUL VALİLİĞİ

Durumu aşağıda açıklanan Özel Dershaneye Valiliğimizce
Kurum açma izni verilmiştir.625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi
gereğince duyurulur.

Dershanenin adı : Kadıköy Yalçın Dershanesi
Dershanenin adresi : Kadıköy Söğütluçeşme Cad. 136/1 Kat: 3
Dershanenin kurucusu Ahmet Yalçın
ve adresi : Kadıköy Söğütluçeşme Caddesi 136/1
Kat: 3

BALIKESİR VALİLİĞİ

Durumu aşağıda açıklanan Özel Meslek Kursuna Valiliği-
mizce öğretime başlama izni verilmiştir.625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi
gereğince duyurulur.

Dershanenin adı : Özel Aksoy Madencilik Kursu
Dershanenin kurucusu: Cahit Aksoy
Dershanenin kurucusu Cahit Aksoy
ve adersi: : Eski Kuyumcular Mahallesi Abdulfafur
Sokak No: 8 Balıkesir

ESKİŞEHİR VALİLİĞİNDEN

İlimizde faaliyette bulunan Özel Büyük Dershane kurucusu
tarafından kapatılmış ve yönetmeliğin 42. maddesine göre gerekli
işlem yapılarak mahalli İstikbâl Gazetesinin 3 Aralık 1971 tarih
ve 1194 sayılı nüshasında yayınlanmıştır.

Duyurulur.

İSTANBUL VALİLİĞİNDEN

Fatın Ocaklı sokak 47/2 numaralı binada Şükran Özgen'in
kuruculuğu altındaki Müge Dershanesi müracaatı üzerine Valilik
Makamının 10/XII/1971 tarihli onayı ile kapatılmıştır.

Duyurulur.

İSTANBUL VALİLİĞİNDEN

Küçükyah Mektep Cad. Gümüşçü Sokak 10 numaralı binada
Rifat Soysaltürk'ün kuruculuğu altındaki Küçükyah Işıklar Fen
ve Lisan Dershanesi Valilik Makamının 10/XII/1971 günlü onayı
ile kapanması uygun görülmüştür.

Duyurulur.

İSTANBUL VALİLİĞİNDEN

Fatih Fevzipaşa Cad. 11 numaralı binada Sevim Tüfekçi'nin
kuruculuğu altındaki Karadeniz Dershanesi Valilik Makamının
10/XII/1971 tarihli onayı ile kapatılması uygun görülmüştür.

Duyurulur.

KASTAMONU VALİLİĞİNDEN

İlimiz Merkez Küpçüğe Mahallesi Taban Sokak No 5 deki
Özel Yeni Dershanenin kapatılması hakkındaki Dershane Müdü-
rü Rıza Tahmiscioğlu'nun 15/12/1971 tarihli dilekçesi gereğince
kapatılması uygun görülmüştür.

Duyurulur.

ZONGULDAK VALİLİĞİNDEN

İlimiz ilkokul öğretmenleri ile Dairemiz ve her dereceli okul memur, müstahdemlerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunlarına ek 1327 sayılı Kanun gereğince teşekkür ile taltif edilenlerin adları ve görev yerleri aşağıdadır.

Duyurulur.

Adı ve soyadı	Görev yeri
Zekâ Büyüksaraç	Milli Eğitim Müdür Muavini
Mehmet Toktaş	Milli Eğitim Müdür Muavini
Zeki Ceylân	Milli Eğitim Müdür Muavini
İrfan Çiftçi	Ticaret Lisesi Müdürü
Behçet Esen	Sanat Enstitüsü Müdürü
Ahmet Yılmaz	İlköğretim Müfettişi
Murat Öztürk	İlköğretim Müfettişi
Ş. Çayırılı	İlköğretim Müdürü (Merkez)
Lütfi Kadem	Merkez Namıkkemal İlk. Ok. Md.
Nabi Çınar	Merkez Ontemmuz Okulu Müdürü
M. Emin Dinç	Merkez Otuzağustos Ok. Müdürü
Mehmet Kaya	Merkez Karaelmas Okulu Müdürü
Remzi Ünal	Merkez Osmaçayırı Okulu Müdürü
Osman Günay	Merkez Çaydamar Okulu Müdürü
Rıza Baykara	Merkez Rüzgârlımeşe Okulu Müdürü
Mehmet Kaskın	Merkez G. M. Kemal Okulu Müdürü
Rıza Ayhan	Merkez Kapuz Okulu Müdürü
M. Sait Tüfekçi	Merkez Mitatpaşa Okulu Müdürü
İsmail Kurnah	Merkez Bahçelievler Okulu Md. Yard.
Hasan Yılmaz	Halk Eğitimi Başk. Yard.
Şenol Kızıltan	Ticaret Lisesi Öğretmeni
Sabriye Ertem	Milli Eğitim Müdürlüğü Memuru
Selâhattin Çevik	Milli Eğitim Müdürlüğü Memuru
Hasan Bostancı	Milli Eğitim Müdürlüğü Memuru
Şükriye Özkan	Milli Eğitim Müdürlüğü Memuru
Nurten Sağlam	Milli Eğitim Müdürlüğü Memuru
Mehmet Taş	Milli Eğitim Müdürlüğü Memuru

İSTANBUL VALİLİĞİNDEN

Şişli, Nişantaşı Şakayık Çınar Sok. 56/1 numaralı binada Nusret Sayarlı'nın kuruculuğu altındaki Özel Ergün Dershanesi müracaatı üzerine Valilik Makamının 14/XII/1971 günlü onayı ile kapatılması uygun görülmüştür.

Duyurulur.

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumunun bütün sınıflarına Bakanlığımızca kurum açma izni verilmiştir.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : T. E. D. Özel Erzurum Ortaokulu

Kurumun adresi: Gez Mahallesi Hastahaneler Cad. No: 4-5 — Erzurum

Kurumun bütün sınıflarına verilen kurum açma izni tarihi: 7.7.1970 gün ve 420.1/9775

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumunun bütün sınıflarına Bakanlığımızca öğretime başlama izni verilmiştir.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : T. E. D. Özel Erzurum Ortaokulu

Kurumun adresi: Gez Mahallesi Hastahaneler Cad. No: 4-5 — Erzurum

Kurumun bütün sınıflarına verilen öğretime başlama izni tarihi: 14.12.1971 gün ve 420.1/15982 sayılı

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55